

LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Aihe: Ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistaminen, OKM/22/010/2018

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) lausuu kunnioittaen ylioppilastutkinnon rakenteen uudistamisesta seuraavaa:

- SLL katsoo aiemmin valmistelussa olleen rakenteen vastanneen paremmin ajankohtaisiin koulutuspoliittisiin tavoitteisiin. Mallilla olisi ollut kannustinvaikutus esimerkiksi matematiikan ja lyhyen vieraan kielen kirjoittamiseen. Rakenne oli mutkikkaampi kuin nykyinen rakenne, mutta ei kuitenkaan niin vaikeaselkoinen, etteikö sen logiikka olisi avattavissa ylioppilastutkintoon liittyvässä ohjauksessa.
- Lukiouudistuksen yhtenä lähtökohtana on ollut opiskelijoiden hyvinvoinnin ja jaksamisen vahvistaminen. Mikäli aiemmin esitetty rakenne on osoittautunut ongelmalliseksi, SLL katsoo, että mielekkäämpää olisi pysyttäytyä nykyisessä rakenteessa. Opiskelijoiden veloitteiden kiristäminen erityisesti ylioppilastutkinnon osalta lisää merkittävästi opiskelijoiden kuormitusta sekä erityisesti lukio-opintoihin liitettävää kuormittuneisuuden kokemusta.
- SLL pitää esitettyä rakennetta jossain määrin ongelmallisena, mutta ei kuitenkaan tyrmää esitystä. SLL katsoo, että korkeakoulujen todistusvalinnan pisteytysmallit ohjaavat omalta osaltaan näyttämään osaamista vähintään viidessä kokeessa. On kuitenkin muistettava, että korkeakoulujen opiskelijavalinnat tarjoavat edelleen mahdollisuuden tulla valituksi valintakokeella. Lisäksi korkeakoulut kehittävät muita reittejä tutkinto-opiskelijaksi. Neljään kokeeseen osallistumalla on siis jatkossakin mahdollista saada opiskelupaikka.
- Tällä hetkellä neljä koetta suorittaa vuosittain n. 6000 kokeelasta eli lähes viidennes kokeilaista. Kyseessä on siis merkittävä joukko. Näistä n. 5500 jättää tällä hetkellä kirjoittamatta matematiikan tai toisen kotimaisen kielen kokeen eli heidän olisi Gaudeamus Igitur -työryhmän esittämällä rakenteella mahdollista tehdä valinta neljän tai viiden kokeen välillä. Olennaista rakenne-esityksiä vertailtaessa on se, kuinka moni em. joukosta kirjoittaisi mieluummin viidennen aineen, kuin osallistuisi matematiikan tai toisen kotimaisen kielen kokeeseen.
- SLL katsoo, että tiettyjen reunaehtojen on toteuduttava, mikäli esitys viidestä kirjoitettavasta aineesta etenee. Näitä ovat:

1. **Viidennen kokeen valinnaisuus** siten, että kokelaan on edelleen mahdollista jättää kirjoittamatta itselleen epämieluisin aine.

2. **Välipäivien palauttaminen tutkintoon.** YTL on tiivistänyt tutkinnon aikataulutusta syksystä 2018 alkaen. YTL:n mukaan 7,8 % kokelaista eli vajaa 3000 opiskelijaa osallistui kokeisiin peräkkäisinä päivinä. Välipäivät ovat olleet SLL:n selvitysten mukaan opiskelijoille tärkein yksittäinen keino hallita ylioppilastutkintoon liittyvää stressiä. Mikäli vaadittavaa minimikoemäärää lisätään, on tarpeen palauttaa välipäivät, sillä aikataulun tiivistäminen vaikuttaa yhä useampaan kokelaaseen.
3. Työmäärän lisääntymisestä aiheutuvat kustannukset kompensoidaan koulutuksen järjestäjille, **eikä tutkintomaksuja koroteta.**
4. **Rakenteen vaikutusta läpäisyasteeseen sekä opiskelijoiden hyvinvointiin seurataan.**

Helsingissä 6.11.2018

Alvar Euro
Puheenjohtaja

Saara Hyrkkö
Pässihteeri

Lisätietoja: koulutuspoliittinen asiantuntija Annakaisa Tikkinen, annakaisa.tikkinen@lukio.fi,
040 356 6082